

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ФІЗІОЛОГІЇ ім. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
(ІФ ім. О.О. Богомольця НАН України)

01024, м. Київ, вул. академіка Богомольця, 4
Тел.: 38 044 256 2400; факс: 38 044 256 2000

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту фізіології
ім. О.О. Богомольця НАН України
академік НАН України

О.О. Кришталь

«09» 10 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок призначення, права та обов'язки наукових
керівників аспірантів Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця
НАН України

Розглянуто та ухвалено Вченого радиою ІФ ім. О.О. Богомольця НАН
України «08» жовтня 2019 р., протокол № 10

Київ – 2019

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок призначення, права та обов'язки наукових керівників аспірантів (далі - Положення) Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України (далі - Інститут) розроблено з метою підвищення ефективності та результативності наукового керівництва науково-дослідницькою роботою здобувачів третього освітньо - наукового рівня вищої освіти - доктора філософії за спеціальностями 091 Біологія та 222 Медицина.

1.2. Це Положення створено згідно з Законом України «Про вищу освіту», Законом України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261, Порядком проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. №167, Статутом Інституту, а також інших чинних нормативно-правових актів.

2. ПРИЗНАЧЕННЯ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

2.1 Аспіранту, одночасно з зарахуванням на навчання за освітньою програмою підготовки доктора філософії, відповідним наказом директора, на підставі рішення Вченої ради Інституту, призначається науковий керівник з числа наукових співробітників Інституту, які працюють в Інституті за основним місцем роботи.

2.2 На підставі наказу про зарахування аспірант прикріплюється до відділу, в якому працює призначений йому науковий керівник, для здійснення підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Інституті.

2.3 У разі переведення наукового керівника у інший відділ Інституту аспірант прикріпляється до цього відділу автоматично на підставі наказу директора про зарахування (переведення) на роботу наукового керівника у інший відділ.

2.4 Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою

над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального навчально-наукового плану роботи аспіранта і відповідає перед Вчену радою Інституту за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

2.5 Науковий керівник повинен мати науковий ступінь (в т.ч. науковий ступінь, який присвоєно за кордоном, за умови його визнання в Україні), здійснювати самостійно науково-дослідницьку діяльність (брати участь у здійсненні такої діяльності) за напрямом підготовки аспіранта, мати публікації за результатами вказаної науково-дослідницької діяльності у провідних вітчизняних та/або зарубіжних рецензованих наукових виданнях.

2.6 Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

2.7 Науковий керівник, який має ступінь кандидата наук (доктора філософії), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії, але не раніше ніж через п'ять років після здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук).

2.8 За поданням випускової кафедри Вчена рада може прийняти рішення про призначення двох наукових керівників (другий керівник може бути науковцем іншої установи) з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними за умови відсутності конфліктів інтересів між Інститутом та науковим керівником.

2.9 На здійснення наукового керівництва аспірантами, науковому керівникові відводиться щороку академічні години навчального навантаження з їх оплатою відповідно до розпоряджень НАН України та за рахунок коштів НАН України (денна форма навчання), або за рахунок Інституту (заочна форма навчання) за наявності коштів.

2.10 Особи, у яких виявлено порушення академічної добroчесності, не допускаються до керівництва аспірантами.

3. ЗМІНА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

3.1. Рішення про зміну наукового керівника приймає Вчена рада Інституту та вводиться в дію наказом директора на підставі письмової заяви аспіранта, або наукового керівника, або випускової кафедри з обґрунтуванням причин.

3.2. Заміна наукового керівника аспіранта проводиться у таких випадках:

- у разі зміни напряму дисертаційної роботи (його теми та/або мети, об'єкта чи предмета);
- за взаємною згодою наукових керівників, які засвідчують її своїми підписами на заяві аспіранта;
- неможливістю науковим керівником виконувати свої обов'язки у зв'язку з поважною причиною (смерть, тяжка хвороба, тривале відрядження та інше);
- звільнення наукового керівника з Інституту;
- у разі неспроможності науковим керівником забезпечити своєчасної та якісної підготовки аспіранта.

3.3. У разі не подання аспірантом та/або його науковим керівником заяви про зміну наукового керівника, у випадку визначених п. 3.2. Положення, заяву про зміну наукового керівника подає випускова кафедра на ім'я голови Вченої ради Інституту.

3.4. Заяви подаються на розгляд Вченої ради Інституту з зазначенням причин такої заміни та з урахуванням спеціальності та спеціалізації дисертаційної роботи аспіранта.

3.5. У разі не призначення наукового керівника аспіранту протягом 30 днів, аспірант відраховується із аспірантури наказом директора за поданням випускової кафедри.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

4.1. Науковий керівник зобов'язаний:

- здійснювати наукове керівництво роботою аспіранта над дисертацією;
- надавати аспіранту консультації щодо змісту і методології наукових досліджень;
- сприяти публікації наукових статей аспірантами з наукового напряму підготовки дисертації у фахових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України та у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу, або закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (щонайменше одна стаття);
- контролювати виконання аспірантом індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;
- сприяти підготовці дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії до її захисту згідно календарного плану.

4.2. Науковий керівник несе відповідальність за своєчасне проходження аспірантом атестацій про виконану навчально-наукову роботу за звітний період та має бути присутнім на атестації аспірантів.

4.3. Після отримання остаточного варіанту дисертаційної роботи науковий керівник:

- складає письмовий висновок, в якому характеризує якість роботи, зазначає її позитивні сторони, особливу увагу звертає на недоліки, здійснює оцінку роботи здобувача в процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану, мотивуючи можливість або недоцільність подання дисертаційної роботи на проходження попередньої експертизи;

- разом із випусковою кафедрою погоджує пропозиції щодо учасників фахового семінару та рецензентів, які надають висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

4.4. У своїй повсякденній роботі науковий керівник аспірантів повинен:

- постійно підвищувати свою кваліфікацію і комунікаційні навички;
- показувати приклад порядності, толерантності та поваги до чужої думки,

надавати допомогу своїм аспірантам в оволодінні навичками й уміннями наукової полеміки та дискусії;

- сприяти розвитку здібностей аспіранта, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;
- забезпечувати формування та дотримання академічної добросесності аспіранта в освітньому процесі та науковій діяльності;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітньо-наукового процесу.

4.5. Якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, члени цієї ради та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад та керівництва аспірантами строком на два роки.

5. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

5.1. Зміни та доповнення до «Положення про порядок призначення, права та обов'язки наукових керівників аспірантів Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України» розглядаються й ухвалюються Вченою радою Інституту.